

Dorota KRAKOWSKA:

„... ca și cum mi-aș fi cunoscut fratele”

Mai întâi aș vrea să-ți mulțumesc, Pippo, pentru că faci un teatru atât de minunat. O să amintesc cum te-am întâlnit, în urmă cu doi ani, la Festivalul Malta din Poznań, la care fusesem invitată. Era îngrozitor de frig, ploua cu găleata, iar spectacolul tău, *Urlo*, se juca în aer liber. Eu eram îmbrăcată într-un tricou subțire, dar pur și simplu nu mi-a păsat de nimic. M-am uitat emoționată la spectacolul tău și, când s-a terminat, am vrut să vin în culise și să-ți spun: „Vin cu tine. Mă iei în trupa ta?” Totul a rămas deocamdată în sfera abstracțiilor, dar într-o bună zi o să vin la tine și-o să-mi repet întrebarea. Și-o să vedem atunci ce o să-mi răspunzi.

După ce am văzut *Urlo*, am stat toată noaptea cu prietenii mei, cu Grzegorz Niziołek și cu soția lui, și ne-am reamintit fiecare secvență, completându-ne unul pe altul, cântând fiecare cântec, spunând cum a fost, de fapt... A doua zi am revăzut spectacolul și din nou ploua și era frig, numai că de data asta, împrumutaserăm căciuli, păături și pulovere... Așa a început călătoria mea prin Europa pe urma spectacolelor tale. De atunci am văzut câteva, și am acum senzația că, după atâția ani în care am asistat la nenumărate evenimente legate de *performance* și de lumea scenei, mi-am găsit din nou o casă în teatru. Mă simt de parcă mi-aș fi cunoscut fratele.

Bineînțeles că pot să-mi dau seama de ce îmi este atât de apropiat teatrul tău, ca o întoarcere acasă... Știu că unii critici îl compară cu teatrul lui Kantor. Există poate apropieri care țin de structura organizatorică, căci și unul și celălalt sunt teatre ale propriului grup de actori, ale propriei trupe. În al doilea rând, amândoi faceți un teatru de autor; în al treilea rând, este vorba de un teatru plastic, bazat pe dimensiunea vizuală. Cred însă că aspectul cel mai important este acela că amândoi dați viață pe scenă propriilor voastre trăiri – trăiri legate de locul nașterii, de cultură, de religie, dar nu înțelegă literal, căci nu este vorba despre religiozitate, ci despre un anumit cod emoțional-ideologic, pe care educația îl implică.

Mai este un lucru care vă leagă, numai că tu erai tânăr, în timp ce Tadeusz avea deja peste șaiszeci de ani atunci când a început să se teamă de moarte. Tu ai început să te temi de moarte mult mai devreme. Asta e ceva foarte vizibil în teatru – când artistul se teme de moarte. Dar nu e vorba neapărat despre faptul că se teme de ea – căci, desigur, toți trecem prin asta –, ci că are cumva moartea după colț, că se simte direct amenințat. Din acea clipă, el se gândește la viață, la creație și la univers cu totul altfel. Or, această spaimă în fața morții, pe care o ai și care există în spectacolele tale, noi, spectatorii, o recunoaștem ca fiind trauma noastră, a tuturor.

Însă, pentru mine, lucrul cel mai emoționant din teatrul tău este autenticitatea, faptul că nu ți-e jenă să te arăți lipsit de apărare. Și asta într-o lume în care emoțiile, în general, nu sunt bine văzute, iar atunci când sunt vizibile, ele sunt manipulate de artiști, sunt folosite pentru a obține un anumit efect. Foarte rar oamenii se expun cu trăirile lor cele mai intime, într-o lume în care trebuie să fim cu toții tineri, frumoși, curajoși, fără cusur. Dar tu prezinți cusurul, imperfecțiunea și slăbiciunile condiției umane, și de aceea consider că ești cu adevărat un mare artist.

Traducerea din limba polonă: Sabra DAICI

Fiica lui Tadeusz Kantor și a actriței Maria Stangret-Kantor, Dorota Krakowska s-a născut în 1955 la Cracovia. A urmat cursurile Facultății de Grafică a Academiei de Arte Frumoase din orașul natal. Din anul 2000, lucrează la Departamentul Programe Culturale al Institutului Goethe din Cracovia.